

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-1449/20-B

Název	Mateřská škola Brno, Černopolní 3a, příspěvková organizace
Sídlo	Černopolní 3a, 613 00 Brno
E-mail	ms.cernopolni3a@centrum.cz
IČ	64328481
Identifikátor	600106501
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jana Molišová
Zřizovatel	Statutární město Brno, Městská část Brno-sever
Místo inspekční činnosti	Černopolní 3a, Brno
Termín inspekční činnosti	8. – 10. 12. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu.

Charakteristika

Mateřská škola Brno, Černopolní 3a, příspěvková organizace (dále škola nebo MŠ) vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny.

V době inspekční činnosti bylo přijato k předškolnímu vzdělávání ve třech věkově smíšených třídách celkem 66 dětí. Z tohoto počtu bylo sedm dětí s odlišným mateřským jazykem a 21 plnilo povinné předškolní vzdělávání.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále ředitelka), která působí na vedoucím pracovním místě dlouhodobě, zpracovala realistickou strategii rozvoje školy v dokumentu Koncepce rozvoje do roku 2022. Vize a cíle školy jsou dále formulovány ve Školním vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání (dále ŠVP PV), v němž se škola prioritně zaměřuje na výtvarné, estetické, pracovní a hudebně pohybové činnosti. Vytvořené dokumenty zohledňovaly reálné potřeby školy a požadavky na předškolní vzdělávání, pedagogové je však dostatečně nevyužívali při přípravě a realizaci vzdělávací nabídky.

Velikost školy umožňovala ředitelce operativní řízení. Potřebné informace předávala zaměstnancům na provozních poradách. Jednání pedagogické rady se cíleně nevěnovala vyhodnocování vzdělávání a nezabývá se metodickým vedením učitelek. Jeho účinnost též výrazně snižovala neefektivní hospitační činnost, která učitelkám neposkytovala dostatečnou zpětnou vazbu o kvalitě jejich vlastní práce. Při hospitacích se ředitelka více zaměřovala na kontrolu vedení dokumentace než na úroveň předškolního vzdělávání. Systém autoevaluace činnosti školy byl spíše formálního charakteru s nízkým dopadem na možnost zkvalitňování vzdělávání. Na snížení efektivity vzdělávacího procesu se také projevila častá obměna pedagogického sboru. Přestože vzdělávání zajišťovaly kvalifikované učitelky, nedokázaly sdílet vizi školy a promítnout ji do výchovně vzdělávací práce. Nízká míra dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, včetně vedení školy, a absence vzdělávání v oblasti moderních metod a forem práce se projevila uplatňováním spíše frontálního způsobu práce s málo pestrou vzdělávací nabídkou, která nepodněcovala děti k samostatnému objevování, experimentování, rozhodování a řešení problémů. Škola využívá personální podporu asistenta pedagoga pro uspokojování potřeb dětí v oblasti rozvoje pracovních a sebeobslužných dovedností.

Ve ŠVP PV si škola vytyčila záměry v oblasti zlepšování vztahů se zákonnými zástupci dětí. Stanovené záměry se však doposud nepodařilo zcela naplnit, protože zvolené formy spolupráce byly méně efektivní a jiná řešení škola nehledala. Zákonní zástupci dětí byli o průběhu a výsledcích vzdělávání informováni při denním kontaktu a neformálních aktivitách na konci školního roku. Konzultační hodiny, které vedení školy nabízí jednou ročně, rodiče příliš nevyužívali. Na počátku školního roku ředitelka zpravidla organizuje třídní schůzku pro zákonné zástupce nově přijatých dětí. Na tomto setkání je informuje pouze o provozních a organizačních záležitostech pro daný školní rok, vzdělávací záměry byly opomíjeny. Spolupráce s jinými partnery ve vzdělávání probíhala zejména s jazykovou školou Krokodýl, která nabízela v MŠ jako nadstandardní aktivitu výuku anglického jazyka. Se spádovou základní školou navazovala MŠ spíš formální kontakty v rámci kterých se zaměřila především na seznamování dětí s prostředím školy. Vzájemnou spolupráci nevyužila pro získávání informací o kvalitě připravenosti dětí pro úspěšné pokračování ve vzdělávání.

Finanční podmínky školy umožňují realizaci výchovně vzdělávací činnosti, nejsou ale ve všech oblastech efektivně využívány. Přestože škola disponuje dostatečnými finančními

prostředky od zřizovatele, nejsou optimálně využívány pro cílené zlepšování materiálních podmínek pro vzdělávání, včetně vybavení ICT technikou pro zajištění případného distančního vzdělávání.

Zázemí tříd pro vzdělávání věkově smíšených skupin dětí je na standardní úrovni. Herní koutky vybavené hračkami, stavebnicemi, motivačními pomůckami vytvářely pro volnou hru dětí dostatečné podmínky. Prostory školy byly vyzdobeny dětskými výtvy, celkový estetický dojem byl snížen množstvím umělých květin a záclonami s hustou strukturou vzorku, které snižovaly tok přirozeného světla. K zajištění vstupu do budovy MŠ slouží čipové zabezpečení u vstupních dveří.

Na školní zahradě mohou děti využívat nové dřevěné herní prvky, které umožňují rozvoj jejich pohybových dovedností a koordinace. Organizace pobytu dětí venku, omezeného pouze na aktivity na školní zahradě, však nebyla z hlediska bezpečnosti vhodně zvolena. Děti si hrály i v prostoru, kde probíhala manipulace aut se zásobováním, a tak docházelo k ohrožení jejich bezpečnosti

Hodnocení průběhu vzdělávání

V průběhu inspekční činnosti probíhaly aktivity zaměřené jednostranně na výtvarné a grafomotorické činnosti u stolečků. Didaktický styl vzdělávání nebyl založen na principu aktivní účasti dětí. Málo pestrá vzdělávací nabídka s nízkou mírou motivace a iniciování vhodných činností učitelkami neumožňovala u dětí rozvíjet základy funkčních gramotností (přírodovědné, předmatematické, předčtenářské, sociální a informační). Uplatňované metody a formy práce nevycházely z aktuální situace a dětských prožitků, nepodporovaly situační a kooperativní učení. Převažující řízené činnosti, prováděné převážně se všemi dětmi ve třídě, svojí délkou i obsahem neodpovídaly specifikům dětí nejmladší věkové skupiny. Vzdělávací nabídka nebyla též diferencována s ohledem na věk a individuální potřeby jednotlivých dětí, všechny plnily stejné úkoly. Při realizování výtvarných činností formou předložených šablon bez nabídky různorodých materiálů, pomůcek a technik nebylo u dětí podporováno uplatnění tvořivosti a fantazie. Při vyplňování grafomotorických listů byly děti vedeny ke správnému držení tužky, málo pozornosti učitelky věnovaly uvolňování ruky před samotným psaním. Komunikační dovednosti byly rozvíjeny při nácviu písní, básní a formou logopedické chvilky. Přestože u dětí s odlišným mateřským jazykem se projevovaly potíže s porozuměním, nebyla těmto dětem věnována komplexní systematická péče pro odstraňování problémů v komunikační a sociální oblasti. Jejich jazyková bariéra neumožňovala dostatečně navazovat vztahy s dětmi a rozvíjet své schopnosti a dovednosti při vzdělávání.

Učitelky svým vystupováním a jednáním předkládaly dětem správné vzory chování a jednání. Ve třídách byla nastavená pravidla soužití, na která byly děti při porušení upozorňovány, k jejich dodržování však nebyly systematicky vedeny. Děti byly málo motivovány k posilování vzájemných vztahů a spolupráci, při konfliktech často žádaly o pomoc učitelky, ojedinele reagovaly dětským projevem nelibosti, někdy i agresí. Ostrý přechod mezi spontánními a řízenými činnostmi ke společnému vzdělávání v komunitním kruhu, kde převládal řečový projev učitelek, vždy neumožňoval dětem dokončit započaté činnosti. Byl jim poskytován malý prostor k vyjádření svých názorů a myšlenek, k hodnocení a sebehodnocení nebyly děti vedeny a neměly tak možnost získávat zpětnou vazbu o svém pokroku.

Při stolování a převlékání byly děti často obsluhovány dospělými, což nepřispívalo k podpoře jejich samostatnosti. Nepromyšlený způsob organizace stolování způsoboval

dlouhé prostoje a čekání u stolečků bez smysluplného využití času. Tělesnou zdatnost a lokomoci mohly děti rozvíjet při pobytu venku. Ten se však omezoval pouze na pozemek školní zahrady bez realizace vycházky, což neumožňovalo dostatečné naplňování stanovených vzdělávacích cílů. Při odpoledních činnostech nebylo vždy dětem umožněno využívat prostor herny a nabízené činnosti se omezovaly na vzdělávací nabídku a hry u stolečků. Děti byly ze strany pedagogů málo podněcované a motivované k různorodým činnostem a využívání her a pomůcek k jejich rozvoji a učení. Zhasnutými světly v herních zákoutích nevytvářely dětem dostatečné psychosociální podmínky.

Pro děti v posledním roce před zahájením školní docházky škola realizuje doplňující činnosti formou návštěv divadla, knihovny, hvězdárny, planetária a poznávacích výletů. Tyto aktivity deklaruje škola ve svém ŠVP PV pod názvem „Zvídálek“ a jsou zabezpečovány za finanční podpory sdružením rodičů.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání dětí měly poměrně dobrou úroveň i přes zjištěné nedostatky v průběhu vzdělávání. Děti bez ostychu navazovaly kontakty mezi sebou i dospělými, komunikovaly o svých zážitcích. Při plnění úkolů byly samostatné, v sebeobsluze prokazovaly nižší úroveň dovedností. Kulturní a hygienické návyky měly upevněny. Některé děti měly problémy se správným uchopením tužky, lžice a příboru. Děti nejstarší věkové skupiny dosahovaly dobrých výsledků v předčtenářské a předmatematické gramotnosti. Uměly vyjmenovat číselnou řadu a orientovaly se v elementárním počtu do 10, chápaly časové pojmy, dovedly se orientovat v prostoru, přirozeně vyprávěly to, co viděly, nebo zažily. Významně k tomu přispívaly zařazované pěvecké činnosti, reprodukce říkanek a pravidelné společné čtení před odpočinkem. Dokázaly organizovat hru, méně však při ní spolupracovat, hrály si spíše samostatně. Připravené úkoly plnily ochotně, v průběhu řízených činností se dokázaly soustředit, reagovat na otázky a formulovat odpovědi. Nižší úroveň děti prokazovaly v oblasti kompetencí k řešení problémů, kde často potřebovaly pomoc učitelky.

Vzdělávací výsledky a pokroky jednotlivých dětí učitelky průběžně sledovaly a zaznamenávaly, soustředily se ale pouze na některé oblasti a cíle předškolního vzdělávání. Také stanovované záměry ne vždy odpovídaly aktuálním zjištěním a nebyly cíleně využívány k přípravě individualizované vzdělávací nabídky. Vedená portfolia dětí obsahovaly spíše výstupy z výtvarných prací a grafomotorické listy, neměly dostatečnou vypovídací hodnotu o dosažených kompetencích ve všech oblastech očekávaných výstupů. Profílance školy úzce zaměřená na výtvarné činnosti u stolečků s absencí obsahově bohaté, podnětné a zajímavé vzdělávací nabídky neumožňuje všestranný rozvoj dětí a dosahování všech klíčových kompetencí důležitých pro další vzdělávání.

Závěry

Vývoj školy

- Častá personální obměna pedagogického sboru v posledních letech.

Silné stránky

- Škole se daří dosahovat dobrých výsledků v oblasti rozvoje předčtenářské a předmatematické gramotnosti u dětí v posledním roce předškolního vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nedůsledné metodické vedení učitelek ředitelkou nepřispívá k zajištění týmové spolupráce a realizování cílů stanovených ve Školním vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání.
- Finanční prostředky školy nejsou cíleně využívány ke zlepšování materiálních podmínek školy.
- Další vzdělávání pedagogických pracovníků a vedení školy nereflektuje potřeby školy, chybí zejména vzdělávání v oblasti moderních forem a metod práce.
- Nízká míra a efektivita zajištění péče o děti s odlišným mateřským jazykem nepodporovaly jejich rozvoj v komunikační a socioemocionální oblasti.
- Zavedený systém sledování pokroků jednotlivých dětí nebyl dostatečně účinný, zjištění neslouží jako podklad pro přípravu promyšlené individualizované vzdělávací nabídky.
- Absence sebehodnocení a hodnocení dětí neumožňovala dětem poskytnout zpětnou vazbu o jejich pokroku.
- Průběh vzdělávání při pobytu venku, realizovaném pouze na pozemku školní zahrady, neumožňoval dostatečně plnit vzdělávací cíle.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zajistit bezpečnost dětí při pobytu na školní zahradě. Při pobytu venku využívat další možnosti pro účelné naplňování stanovených cílů vzdělávání a neomezovat se pouze na pobyt na školní zahradě.
- Efektivně využívat finanční prostředky a doplnit vybavení ICT technikou pro pedagogické pracovníky.
- Další vzdělávání pedagogických pracovníků směřovat do oblasti forem a metod práce. Zajistit vyšší míru vzdělávání i formou online školení a webinářů.
- Zpestřit a rozšířit vzdělávací nabídku, diferencovat dle věku dětí a jejich individuálních potřeb, k tomu využívat závěry a zjištění pedagogické diagnostiky.
- Zajistit provázanost spontánních a řízených aktivit bez zbytečných časových prostojů a hromadných přesunů.
- Poskytovat dětem konkrétní zpětnou vazbu vzhledem k jejich možnostem a vést je k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení.
- Umožnit dětem při odpoledních činnostech využívat prostor herny a zajistit jej dostatkem světelné pohody.
- Zajistit systematickou, komplexní péči dětem s odlišným mateřským jazykem.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při

inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata adekvátní opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem „Hrajeme si, tvoříme, poznáváme svět“ Čj. 264/2020 aktualizovaný 27. srpna 2020 s platností do 31. srpna 2021
2. Koncepce rozvoje školy na období od roku 2018 do 2022
3. Třídní kniha pro mateřské školy (včetně zápisů o průběhu vzdělávání a poučování o bezpečném chování dětí) a přehled docházky vedené ve školním roce 2020/2021
4. Rozvrh přímé vyučovací povinnosti učitelek ve školním roce 2020/2021
5. Personální spisy pedagogických zaměstnanců včetně dokladů o dosaženém vzdělání
6. Evidenční list dítěte (školní matrika) – vzorek
7. Dokumentace dítěte se SVP
8. Pedagogická diagnostika: záznamy o dětech; záznamové archy k zjišťování školní zralosti; portfolia předškolních dětí
9. Zápisy z hospitační činnosti ředitelky školy, pedagogických a provozních porad vedené od školního roku 2018/2019 do data inspekční činnosti
10. Výroční zpráva za školní rok 2019/2020
11. Inspekční zpráva Čj. ČŠIB-195/14-B ze dne 20. března 2014
12. Smlouva o výuce cizích jazyků mezi MŠ a Jazykovou školou Krokodýl, spol. s r.o. ze dne 25. září 2020 na období od 1. 10. 2020 do 30. 6. 2021; Prohlášení rodičů – zmocnění pro předávání dítěte jiné osobě
13. Schůzky s rodiči – zápisy z jednotlivých schůzek za školní roky 2018/2019, 2019/2020
14. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení údaje platné ke dni 1. prosince 2020 IZO 107 601 117 a IZO 103 067 655
15. Dokumentace k hodnocení finančních podmínek školy
16. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany dětí
17. Dokumentace k zajištění školního stravování

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně

přípomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Regina Smíšková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Regina Smíšková v. r.

Bc. Olga Karmazínová, kontrolní pracovnice

Bc. Olga Karmazínová v. r.

V Brně 8. února 2021

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jana Molišová,
ředitelka školy

Mgr. Jana Molišová v. r.

V Brně 17. února 2021